

คู่มือการออกคำสั่ง ตั้งกรรมการสอบวินัย

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(อบจ., เทศบาล เมืองพัทยา และ อบต.)
(เผยแพร่ครั้งที่ ๑)

ประวิทย์ เปรื่องการ
น.บ., ร.ม., Ph.D.

คำนำ

การออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในปัจจุบันพบว่า มีจำนวนไม่น้อยที่ยังคลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙ บางครั้งเป็นเหตุให้ผลการสอบสวนทั้งหมดเสียไป ไม่อาจใช้ลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยได้ ทำให้เสียเวลา งบประมาณ รวมถึงทรัพยากรในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้านอื่น ๆ อีกมาก ทั้งนี้ การออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยถือเป็นจุดเริ่มต้นของการสอบสวนทางวินัย เปรียบเสมือนการกลัดกระดุมเสื่อ หากกระดุมเม็ดแรกกลัดไม่ถูกต้อง ย่อมทำให้ผิดไปทั้งหมด

ในคู่มือนี้จะอธิบายเพียงเรื่องเดียวของกระบวนการดำเนินการทางวินัย ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ (บางจังหวัดเป็น พ.ศ.๒๕๕๙) ซึ่งมีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ของ ก.กลาง (ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.) และเพื่อให้กะทัดรัด จะเรียกข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา และพนักงานส่วนตำบล รวมกันว่า “ข้าราชการท้องถิ่น” และคำว่า “ตั้งกรรมการสอบวินัย” เป็นการเรียกรวมทั้งการ “ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง” และ “แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน” วินัยอย่างร้ายแรง หรือ “แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน” ที่ปรากฏในหลักเกณฑ์

คู่มือการออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยนี้ เป็นการเผยแพร่ครั้งแรก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยแก่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ความไม่สมบูรณ์จะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สารบัญ

ลำดับ	เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑	วิธีก่อนการดำเนินการทางวินัย	๑
	๑.๑ กรณีมีพยานหลักฐานในเบื้องต้น	๑
	๑.๒ กรณียังไม่มีพยานหลักฐาน	๑
บทที่ ๒	การตั้งกรรมการสอบวินัย	๕
	๒.๑ หลักสำคัญในการสอบสวน	๕
	๒.๒ กรรมการสอบสวน	๖
	๒.๓ คุณสมบัติของกรรมการ	๗
	๒.๔ องค์ประกอบคณะกรรมการสอบสวน	๗
	๒.๕ ตำแหน่งระดับของประธานกรรมการ	๘
	๒.๖ การยืมกรรมการสอบสวนจากต่างสังกัด	๘
	๒.๗ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง	๙
	๒.๘ วินัยอย่างร้ายแรง	๑๑
	๒.๙ อธิบายแบบ สว.๑	๑๒
	๒.๑๐ กรณีนายฯ เป็นคู่กรณี หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วม	๑๔
บทที่ ๓	การแจ้งคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัย	๑๖
	๓.๑ แจ้งผู้ถูกกล่าวหา	๑๖
	๓.๒ ส่งสำเนาคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวน	๑๗
	๓.๓ ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ประธานกรรมการ	๑๗
	๓.๔ ประธานกรรมการลงนามรับทราบ	๑๗
บทที่ ๔	การเปลี่ยนแปลงคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัย	๑๘
	๔.๑ เหตุในการเปลี่ยนแปลงคำสั่งตั้งกรรมการ	๑๘
	๔.๒ วิธีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งตั้งกรรมการ	๑๙

บทที่ ๑

วิธีการดำเนินการทางวินัย

การออกคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เป็นอำนาจของนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น^๑ รวมถึงการดำเนินการทางวินัยข้าราชการท้องถิ่น อันเป็นวินัยด้านลบที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลโดยใช้วิธีการลงโทษ ซึ่งก่อนจะถึงขั้นตอนการลงโทษทางวินัย ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์วินัยเสียก่อน

การออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัย เป็นขั้นตอนแรกที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ หากไม่แล้วจะก่อให้เกิดปัญหาตามมา แต่ก่อนถึงขั้นตอนการออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัย ต้องมีความชัดเจนก่อนว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้นั้นมีมูลเพียงพอว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่ ด้วยการแสวงหามูลความผิด หากไม่พบจะดำเนินการทางวินัยไม่ได้ และไม่ต้องบันทึกลงในทะเบียนประวัติ (ก.พ.๗) แบ่งขั้นตอนการที่จะดำเนินการทางวินัย ออกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

๑.๑ กรณีมีพยานหลักฐานในเบื้องต้น

“เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการทางวินัยทันที”^๒

พยานหลักฐานในเบื้องต้น ได้แก่ หน่วยตรวจสอบ เช่น สตง.ชี้มูลให้ดำเนินการทางวินัย หรือ ป.ป.ช.ส่งเรื่องตามมาตรา ๖๔ ผู้กำกับดูแล ได้แก่ นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานรัฐชี้มูลให้ดำเนินการทางวินัย เอกสารที่ส่งมาทั้งนั้น ถือว่า “เป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้น” ไม่ต้องแสวงหามูลความผิดอีก ให้ใช้เอกสารดังกล่าวตั้งกรรมการสอบสวนวินัยทันที

หากผู้บังคับบัญชาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนั้น เพื่อหามูลความผิดซ้ำ กรณีผู้บังคับบัญชาเป็นข้าราชการท้องถิ่น ให้ถือว่ากระทำความผิดวินัยเสียเอง หากเป็นนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่าไม่ปฏิบัติตามหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ^๓ อันเป็นเหตุให้ผู้กำกับดูแลต้องดำเนินการตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ต่อไป

๑.๒ กรณียังไม่มีพยานหลักฐาน

หลักเกณฑ์

“เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรับดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่”^๔

^๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒, มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง.

^๒ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๒๔ วรรคสี่.

^๓ เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๒๔ วรรคสิบสอง.

^๔ เพิ่งอ้าง, วรรคห้า.

“เมื่อมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการตามวรรคห้า เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีการกล่าวหาที่ไม่ได้ระบุชื่อผู้กล่าวหา ไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา แต่ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏนั้นเพียงพอที่จะทราบว่าการกล่าวหาข้าราชการท้องถิ่นผู้ใด และข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์นั้นเพียงพอที่จะสืบสวนต่อไปได้

(๒) มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนต่อไปได้

ภายใต้บังคับวรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก หากความปรากฏแก่ผู้บังคับบัญชาอื่นที่ไม่ใช่นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้บังคับบัญชาอื่นนั้นรายงานตามลำดับชั้นถึงนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว

การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น ตามวรรคห้า จะกระทำโดยแต่งตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้

การกล่าวหาต้องกระทำเป็นหนังสือ ถ้าเป็นการกล่าวหาด้วยวาจาให้ผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับฟังการกล่าวหาจัดให้มีการทำบันทึกเป็นหนังสือ และให้ผู้กล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการตามวรรคห้า

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคห้าแล้ว ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที”^๕

อธิบาย

หลักเกณฑ์ที่กล่าวมาตามข้อนี้ เป็นกรณียังไม่มีพยานหลักฐาน นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการทางวินัยทันทีไม่ได้ จำเป็นต้องแสวงหามูลความผิดเสียก่อน มีกรณีดังนี้

๑.๒.๑ หน่วยตรวจสอบ เช่น สตง., ป.ป.ท. หรือ ป.ป.ช.มีหนังสือแจ้งให้สอบข้อเท็จจริง

๑.๒.๒ ผู้กำกับดูแล ได้แก่ นายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แจ้งให้สอบข้อเท็จจริง

๑.๒.๓ หน่วยงานอื่นของรัฐ มีหนังสือแจ้งขอให้สอบข้อเท็จจริง

๑.๒.๔ มีหนังสือลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียนถึงพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาว่ากระทำความผิดวินัย

๑.๒.๕ มีบัตรสนเท่ห์ร้องเรียนพฤติกรรม ซึ่งมีลักษณะต่อไปนี้

(๑) ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

(๒) ระบุข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะทราบว่าเป็นผู้ใด และข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์นั้นเพียงพอที่จะสืบสวนต่อไปได้

๑.๒.๖ ผู้บังคับบัญชาสงสัยว่ากระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนต่อไปได้

^๕ เพิ่งอ้าง, วรรคหก-วรรคสิบ.

การร้องเรียนกล่าวหาตามปกติแล้วต้องกระทำเป็นหนังสือ แต่อาจมีบางครั้งที่ผู้ร้องเรียนกล่าวหาเลือกวิธีการเล่าเรื่องให้ฟัง ซึ่งกรณีเช่นนี้ให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับการบอกเล่าถึงพฤติกรรมที่อาจเป็นความผิดทางวินัยของผู้ได้บังคับบัญชานั้นจัดให้มีการทำบันทึกเป็นหนังสือ แล้วให้ผู้บอกเล่าลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานซึ่งจะทำให้มีลักษณะเป็นหนังสือร้องเรียน

การออกคำสั่งเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย เช่น การสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ เป็นอำนาจของนายกองคํการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บังคับบัญชาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นที่นายกองคํการปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ใช้อำนาจแทน^๖ เท่านั้น

ดังนั้น เมื่อความปรากฏแก่ผู้บังคับบัญชาอื่นตั้งแต่หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย ถึงรองนายกฯ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่ได้รับมอบหมายจากนายกองคํการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ใช้อำนาจแทน ไม่ว่าในช่องทางใดว่ามีพยานหลักฐานในเบื้องต้น หรือมีการร้องเรียนกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้ร้องเรียน หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาอื่นนั้นต้องรายงานตามลำดับชั้นถึงนายกองคํการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการทางวินัย หรือสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นโดยเร็ว

การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น สามารถกระทำโดยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ทราบว่าผู้ถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหาว่ามีมูลว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่ หรืออาจกระทำโดยการออกคำสั่งตั้งคณะบุคคลแสวงหาข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. กรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (เน้นการสืบสวน)
๒. กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (เน้นการสอบสวนบุคคล)
๓. กรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (เน้นการตรวจสอบหลักฐาน)

กรรมการข้อเท็จจริงแต่ละชุดจะใช้วิธีใดก็ได้ที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือใช้วิธีผสมผสานเพื่อให้ได้มูลความจริง เนื่องจากไม่มีข้อห้าม

เมื่อวิธีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงไม่มีกำหนดกระบวนการขั้นตอนไว้ว่าต้องดำเนินการเช่นใด ดังนั้น ผู้มีหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริง หรือกรรมการข้อเท็จจริง จึงมักนำเอากระบวนการขั้นตอนของวินัยที่เป็นสาระสำคัญไปใช้โดยอนุโลม หากเป็นดังนั้นต้องใช้อย่างระมัดระวัง โดยมีให้มีการเข้าใจผิดคิดว่าเป็นการสอบวินัย เช่น แบบต่าง ๆ ไม่ใช่คำว่า สว. หรือไม่ระบุว่าเป็นการสอบวินัย เป็นต้น

วัตถุประสงค์หลักของการสอบข้อเท็จจริงแตกต่างจากการสอบวินัย ดังนี้

๑. การสอบข้อเท็จจริง คือ การแสวงหามูลความผิดว่ามีมูลหรือไม่ ถ้ามีมูลต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป ถ้าไม่มีมูลให้ยุติเรื่องเสีย โดยไม่ต้องบันทึกลงในทะเบียนประวัติ (ก.พ.๗)

๒. การสอบวินัย คือ การสอบเพื่อพิจารณาความผิด กำหนดโทษ และสั่งลงโทษ

^๖ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒, มาตรา ๑๕.

ดังนั้น จึงไม่ควรปะปนกัน มีข้อยกเว้นบางครั้งที่อาจสอบข้อเท็จจริงครั้งเดียว แต่สามารถส่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้เลยซึ่งจะกล่าวในบทที่ ๒

การออกคำสั่งตั้งกรรมการข้อเท็จจริงเพื่อแสวงหามูลความผิด ไม่ว่าจะเป็นการสืบสวน สอบสวน หรือตรวจสอบ มักใช้รูปแบบการออกคำสั่งตามหลักงานสารบรรณ^๗ โดยอ้างอาศัยข้อ ๒๔ วรรคห้า ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ (บางจังหวัด ๒๕๕๙) แต่จะไม่อ้างอาศัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.๒๕๔๒ หรือพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗

วิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงว่าควรดำเนินการเช่นใด มีลำดับขั้นตอนอย่างไร หรือมีสิ่งใดบ้างที่ถือเป็นสาระสำคัญซึ่งต้องกระทำหรือพิสูจน์ เช่น การคลำหาความจริง อย่างไรเรียกว่าจริงหรือเท็จ ประเภทของข้ออ้าง เหตุผลของข้ออ้าง การขัดด้วยเหตุผล เป็นต้น ผู้สนใจสามารถศึกษาได้จากหนังสือวิชาข้อเท็จจริง ของร้อยเอก หลวงสัตยยุทธชำนาญ^๘ ที่มีการจัดพิมพ์อย่างแพร่หลาย

การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นเพื่อแสวงหามูลความผิด ที่ได้ดำเนินการโดยวิธีใดก็ตามดังกล่าวมา หากผลสรุปออกมาว่าไม่มีมูลความผิด นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสั่งยุติเรื่องเป็นหนังสือเสีย โดยไม่ดำเนินการใด ๆ ต่อไปอีก เว้นแต่ต้องแจ้งหรือรายงานบุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นต้นเหตุให้ต้องสอบข้อเท็จจริงทราบ แต่ถ้าพบว่าผู้ถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหาว่ามีมูลว่ากระทำความผิดทางวินัย จะต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัยต่อไป

^๗ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖, ข้อ ๑๖.

^๘ ร้อยเอก หลวงสัตยยุทธชำนาญ (เปลี่ยน สีละคร), วิชาข้อเท็จจริง, (ม.ป.ท., ครั้งที่ ๔, มิถุนายน ๒๕๖๒).

บทที่ ๒

การตั้งกรรมการสอบวินัย

หลักเกณฑ์

“การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการท้องถิ่นซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมโดยไม่ชักช้า โดยต้องแจ้งข้อกล่าวหา สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ซึ่งจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามหมวด ๖

ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้าฟังการชี้แจงหรือการให้ปากคำของตนได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ดำเนินการสอบสวนตามที่นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควร โดยอาจมอบหมายให้ข้าราชการท้องถิ่นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสอบสวนแทน หรือตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้

การสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๒๔ วรรคห้า หากได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะส่งลงโทษตามข้อ ๘๔ โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอีกก็ได้

การดำเนินการตามวรรคสาม หากเป็นการตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการมีสาระสำคัญตามหมวด ๗ โดยอนุโลม

ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามหมวด ๗

เมื่อดำเนินการตามวรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคหกแล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๘๔ หรือข้อ ๘๕ แล้วแต่กรณี ถ้าฟังยังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยจึงจะส่งยุติเรื่องเป็นหนังสือได้”^๑

อธิบาย

๒.๑ หลักสำคัญในการสอบสวน

ข้าราชการท้องถิ่นผู้มีพยานหลักฐานในเบื้องต้น หรือถูกแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วพบมูลว่ากระทำผิดวินัย ต้องถูกดำเนินการทางวินัยทันที ด้วยการตั้งกรรมการสอบสวนวินัย ซึ่งการสอบสวนที่จะนำผลมาส่งลงโทษทางวินัยได้นั้น ต้องมีหลักสำคัญ (หัวใจของการสอบสวน) ดังนี้

^๑ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง-วรรคเจ็ด.

๑. ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

๒. ต้องสรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

๓. ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

ทั้งหมดนี้เป็นหลักสำคัญที่ผู้มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนต้องดำเนินการให้ครบถ้วน โดยเฉพาะการให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงหรือนำสืบ มิให้ผู้ถูกกล่าวหาหลงประเด็นต่อสู้ หาไม่แล้วอาจจะไม่สามารถนำผลการสอบสวนนั้นมาสั่งลงโทษทางวินัยได้

กรณีที่มีการสอบข้อเท็จจริง หากกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้แจ้งข้อกล่าวหา ๑ สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ๑ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาแล้ว สามารถนำผลนั้นมาสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามข้อ ๘๔ ในระดับ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน หรือลดเงินเดือนได้ โดยมีพิกัดต้องออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอีก (เป็นข้อยกเว้น) และเป็นดุลพินิจของนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ประหยัดทรัพยากรในการสอบสวนวินัยลงเป็นอันมาก

๒.๒ กรรมการสอบสวน

หลักเกณฑ์

“การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจากข้าราชการท้องถิ่นในสังกัด กรณีมีเหตุผลความจำเป็น หรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนพิจารณา หรือเพื่อความยุติธรรม การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอาจแต่งตั้งจากข้าราชการท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน โดยได้รับความยินยอมจากต้นสังกัดก็ได้ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจำนวนอย่างน้อย ๓ คน ประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งมีตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ตามที่คณะกรรมการกลางข้าราชการท้องถิ่นกำหนด โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

คณะกรรมการสอบสวนต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างน้อยหนึ่งคน

ในกรณีจำเป็นจะให้ผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นข้าราชการท้องถิ่นนั้น หรือข้าราชการท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน หรือลูกจ้างประจำ หรือพนักงานจ้างตามภารกิจที่มีคุณสมบัติตามวรรคสองด้วยก็ได้ และให้นำข้อ ๕๔ ข้อ ๕๕ และข้อ ๕๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่น (ก.จังหวัด) ว่า นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นคู่กรณีกับผู้ถูกกล่าวหา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่นตรวจสอบ หากพบว่าเป็นความจริง ให้แจ้งขอความยินยอมจากต้นสังกัดแล้วพิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นออกคำสั่งแต่งตั้งตามมติ

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสี่ สอบสวนแล้วเสร็จ ให้ทำรายงานการสอบสวนเสนอไปยังคณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่น (ก.จังหวัด) พิจารณา เมื่อคณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีมติเป็นประการใด ให้นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๗๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แม้ภายหลังประธานกรรมการจะมีตำแหน่งระดับต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ”^๒

อธิบาย

การตั้งกรรมการสอบสวน ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ข้างต้นอย่างเคร่งครัด หากไม่แล้วอาจมีปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งตามข้อ ๗๙ ที่กำหนดว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ ๔๙ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ให้นายกองคกรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง”^๓

๒.๓ คุณสมบัติของกรรมการสอบสวน

ผู้ที่จะถูกเลือกเป็นกรรมการสอบสวน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๒.๓.๑ เป็นข้าราชการท้องถิ่น

๒.๓.๒ เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือน ซึ่งอาจเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ครู ตำรวจ อัยการ เป็นต้น ก็ได้ แต่ต้องไม่เป็นข้าราชการฝ่ายทหาร (ไม่รวมผู้ที่ยังใช้ชั้นยศทหาร)

๒.๓.๓ ข้าราชการสังกัดอื่นต้องได้รับความยินยอม

๒.๔ องค์ประกอบคณะกรรมการสอบสวน

๒.๔.๑ แต่งตั้งอย่างน้อย ๓ คน (ดูความเหมาะสมและความยากง่ายของเรื่อง ไม่ควรมากเกินไป เพราะอาจเกิดปัญหาการนัดหมายประชุม)

โดยในจำนวนนั้นอย่างน้อย ๑ คน ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนิติกร

(๒) จบปริญญาทางกฎหมาย

(๓) ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย (หลักสูตร ๕ วัน)

(๔) มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย (เคยเป็นผู้รับผิดชอบงานวินัย หรือเคยร่วมเป็นกรรมการสอบสวนวินัยมาแล้ว)

๒.๔.๒ กรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน โดยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) เป็นข้าราชการท้องถิ่น

(๒) เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ (สังกัด ก.พ.)

(๓) มีตำแหน่งและระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา^๔

^๒ เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง.

^๓ เพิ่งอ้าง, ข้อ ๗๙.

^๔ หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑.

๒.๔.๓ กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ (ให้ใช้คำว่า “กรรมการและเลขานุการ”)

๒.๔.๔ กรณีจำเป็น จะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ โดยมีตำแหน่งอย่างหนึ่งอย่างใด ต่อไปนี้

- (๑) เป็นข้าราชการท้องถิ่น
- (๒) เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือน
- (๓) เป็นลูกจ้างประจำ (ไม่ใช่ลูกจ้างชั่วคราว)
- (๔) เป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ (ไม่ใช่พนักงานจ้างทั่วไป)
- (๕) มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกรรมการสอบสวน กล่าวคือ เป็นผู้ช่วยนิติกร หรือจบปริญญาทางกฎหมาย หรือได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย (หลักสูตร ๕ วัน) หรือมีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยมาแล้ว

๒.๕ ตำแหน่งระดับของประธานกรรมการสอบสวน

ตำแหน่งและระดับของประธานกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการท้องถิ่น มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นระยะ ในปัจจุบันเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วินัยข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง ก.กลาง (ก.จ., ก.ท.และ ก.อบต.) ได้กำหนดตำแหน่งและระดับของผู้ที่จะเป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัย ตามหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยสรุป ดังนี้

๒.๕.๑ เป็นข้าราชการท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/เมืองพัทยา/อบต.)

๒.๕.๒ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ (สังกัด ก.พ.) เท่านั้น โดยเทียบตำแหน่งระดับ ดังนี้

- (๑) ระดับเชี่ยวชาญ/อำนวยการสูง/บริหารต้น ประธานสอบ ระดับสูงลงมา
- (๒) ระดับชำนาญการพิเศษ/อำนวยการต้น ประธานสอบ ระดับกลางลงมา
- (๓) ระดับชำนาญการ ประธานสอบ ระดับต้นลงมา

ฯลฯ

หมายเหตุ ๑. ศีลราชายละเอียดเพิ่มเติมจาก ว.๒๐ ^๕

๒. ใช้เฉพาะการตั้งกรรมการสอบวินัยเท่านั้น

๒.๕.๓ ให้พิจารณาทั้งตำแหน่งและระดับ จะตั้งระดับสูงกว่าแต่ตำแหน่งต่ำกว่าไม่ได้

๒.๕.๔ กรณีตั้งกรรมการสอบวินัยปลัด ต้องยืมประธานกรรมการจากต่างสังกัด

๒.๖ การยืมตัวกรรมการสอบสวนจากต่างสังกัด

การเลือกผู้จะทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบสวน ต้องเลือกจากข้าราชการซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาในสังกัดเสียก่อนโดยกรรมการต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด หากเมื่อพิจารณาแล้วไม่มีผู้ใดมีคุณสมบัติที่สามารถเป็นกรรมการสอบสวนได้ อาจเลือกกรรมการสอบสวนจากต่างสังกัดก็ได้ ถ้ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

๒.๖.๑ กรณีมีเหตุผล

๒.๖.๒ มีความจำเป็น

๒.๖.๓ เพื่อความยุติธรรม

^๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. หนังสือราชการ สก., [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : Department of Local Administration (๖ สิงหาคม ๒๕๖๑).

โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง^๖ ประกอบหนังสือ ว ๒๐๕^๗ กล่าวคือ ให้ขอความยินยอมไปยังต้นสังกัด ซึ่งต้องเป็นผู้มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมายในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ราชการในหน่วยงานของผู้นั้น ได้แก่ นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายกองคํการปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้นั้น (ใช้เฉพาะการขอตัวเป็นกรรมการสอบสวนวินัย ไม่นำไปใช้กับเรื่องอื่น) ซึ่งควรมีการประสานก่อนส่งหนังสือขอความยินยอม และรอจนกว่าจะได้รับหนังสือให้ความยินยอมแล้ว จึงจะออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนได้

๒.๗ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ในหลักเกณฑ์ใช้ถ้อยคำต่างกันเล็กน้อย เพื่อป้องกันความสับสน เมื่อต้องตั้งกรรมการสอบสวน ดังนี้

๒.๗.๑ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง ใช้คำว่า “ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง”

๒.๗.๒ วินัยอย่างร้ายแรง ใช้คำว่า “แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน” หรือ “แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน”

ซึ่งมีผลต่างกัน เช่น กรณีการสั่งพักราชการ หรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน จะสั่งได้ก็ต่อเมื่อถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น เป็นต้น

การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ย่อมเป็นดุลพินิจของนายกองคํการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะสอบสวนตามที่เห็นสมควร ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลายวิธี ในขั้นการสอบสวนนี้ นายกองคํการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจสอบสวนได้เอง เพราะจะเป็นการพิจารณาในเรื่องเดียวกันนั้นมากกว่า ๑ ครั้ง เว้นแต่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

กรณีมีมูลว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง อาจดำเนินการได้ด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังนี้

(๑) มอบหมายให้ข้าราชการท้องถิ่นผู้ได้บังคับบัญชาสอบสวนแทน “ โดย

- ๑) สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในบันทึกข้อความก็ได้
- ๒) ระบุชื่อผู้รับมอบหมาย ตำแหน่ง ระดับใด
- ๓) ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา ตำแหน่ง ระดับใด
- ๔) ระบุเรื่องที่กล่าวหาว่า กระทำความผิดในเรื่องใด (พฤติการณ์แห่งการกระทำ)
- ๕) ระบุวัน เวลาแล้วเสร็จ (อย่างน้อยตามความยากง่ายของเรื่อง)
- ๖) ให้รายงานผลเพื่อสั่งการโดยเร็ว
- ๗) ไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอีก

(๒) นำผลการสอบข้อเท็จจริงที่มีหลักสำคัญในการสอบสวนมาสั่งลงโทษ^๘

- ๑) ถ้ากรรมการสอบข้อเท็จจริง ได้ดำเนินการ
 - ก. แจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ
 - ข. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ
 - ง. ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง รวมถึงนำสืบ

^๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง.

^๗ หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๒๐๕ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๘.

^๘ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๒๖ วรรคสี่.

^๙ เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๒๖ วรรคสี่.

๒) ใช้ผลดังกล่าวนั้นมาใช้ในการส่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามข้อ ๘๔

๓) ไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้

(๓) ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง^{๑๐}

กรณีมีการกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หากนายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะสั่งตั้งกรรมการสอบวินัย ให้ดำเนินการมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับการวินัยอย่างร้ายแรงโดยอนุโลม ดังนั้น คำว่า “มีสาระสำคัญ..โดยอนุโลม” จึงควรนำมาเฉพาะสาระที่มีความสำคัญเท่านั้น เช่น รูปแบบคำสั่ง การยืมตัวกรรมการสอบสวนจากต่างสังกัด การแจ้งคำสั่ง องค์ประชุมกรรมการสอบสวน การสอบปากคำที่จำเป็น การรวบรวมพยานหลักฐานต่างท้องที่ ระยะเวลาการสอบสวน การทำรายงานการสอบสวน การเสนอสำนวนการสอบสวน เป็นต้น

การตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

(๑) ออกคำสั่งตามแบบ สว.๑ แต่ไม่ควรระบุคำว่า “สว.๑” (ป้องกันการเข้าใจผิด)

(๒) เรื่อง ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

(๓) เนื้อหาของคำสั่งต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

(๔) อ้างกฎหมาย หลักเกณฑ์ ให้อ้าง ดังนี้

๑) อบจ. อ้าง...อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๒๖ วรรคห้า ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

๒) เทศบาล อ้าง...อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓ วรรคหก ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๖ วรรคห้า ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

๓) เมืองพัทยา อ้าง...อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๘ วรรคเจ็ด ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๒๖ วรรคห้า ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

๔) อบต. อ้าง... อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๕ วรรคเจ็ด ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๒๖ วรรคห้า ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

(๕) คำสั่งนี้ให้ใช้เฉพาะกับวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเท่านั้น

(๖) กรณีพบว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องอื่น (เป็นร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงก็ได้) ประธานกรรมการต้องรายงานให้นายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่นทราบโดยเร็ว

(๗) แบบ สว. ๒-๖ ไม่ต้องใส่คำว่า “สว.๑-สว.๖)” แต่มีสาระเนื้อหาตามแบบนั้น ๆ (เหตุผลเดียวกัน)

(๘) สาระสำคัญอื่นให้ศึกษาเทียบเคียงกับคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

^{๑๐} เพิ่งอ้าง, ข้อ ๒๖ วรรคห้า.

๒.๘ วินัยอย่างร้ายแรง

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง มีวิธีการเพียงประการเดียว คือ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน หรือ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ^{๑๑} ตามหลักเกณฑ์เท่านั้น ไม่อาจใช้วิธีอื่นใดได้ ยกเว้นเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ^{๑๒}

เมื่อพบว่ามิูลกระทำความผิด และเลือกตัวผู้จะเป็นกรรมการเสร็จได้แล้ว ต่อไปจะเป็นการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (แบบ สว.๑) ^{๑๓}

แบบตัวอย่าง

แบบ สว.๑

คำสั่ง (อบจ./เทศบาล/เมืองพัทยา/อบต.)

ที่...../๒๕..

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

ด้วย (นาย/นาง/นางสาว)....(ชื่อ/สกุล ผู้ถูกกล่าวหา)..... (ข้าราชการ อบจ./พนักงานเทศบาล/พนักงานเมืองพัทยา/พนักงานส่วนตำบล).... ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....มีกรณีถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่อง.....(ทำเรื่องอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร)

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๖ วรรคหก ของประกาศ ก.จังหวัด (อบจ./เทศบาล/เมืองพัทยา/อบต.)..จังหวัด..... เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. นาย/นาง/นางสาว	ตำแหน่ง....ระดับ.....	ประธานกรรมการ
๒. นาย/นาง/นางสาว	ตำแหน่ง....ระดับ.....	กรรมการ
๓. นาย/นาง/นางสาว	ตำแหน่ง....ระดับ.....	กรรมการและเลขานุการ
๔. นาย/นาง/นางสาว	ตำแหน่ง....ระดับ.....	ผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี)

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหมวด ๗ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

^{๑๑} เพ็ญอ้าง, ข้อ ๒๖ วรรคหก.

^{๑๒} เพ็ญอ้าง, ข้อ ๔๕-๔๖.

^{๑๓} เพ็ญอ้าง, ข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง.

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือในกรณี que การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการผู้อื่น และคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงพิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ข้าราชการผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานมาโดยเร็ว

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลายมือชื่อ) ผู้สั่ง

(.....)

นายก..(อบจ./เทศมนตรี/เมืองพัทยา/อบต.).....

แบบ สว.๑

แบบ สว.๑ ใช้กับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. สอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง^{๑๔}

๒. สอบสวนเพื่อให้ออกเพราะหย่อนความสามารถฯ ตามหลักเกณฑ์การให้ออกจากราชการ^{๑๕}

๓. สอบสวนเพื่อให้ออกเพราะบกพร่องในหน้าที่ราชการ ตามหลักเกณฑ์การให้ออกจากราชการ^{๑๖}

๔. สอบสวนเพื่อให้ออกเพราะประพฤติตนไม่เหมาะสมฯ ตามหลักเกณฑ์การให้ออกจากราชการ^{๑๗}

๕. สอบวินัยอย่างไม่ร้ายแรง^{๑๘}

ดังนั้น เมื่อจะนำไปใช้กับเรื่องใด ให้ตัดข้อความในเรื่องที่ไม่ใช่ออกเสีย อย่าคงไว้เพราะอาจทำให้เข้าใจผิด

๒.๙ อธิบายแบบ สว.๑

๒.๙.๑ คำสั่ง... (ระบุชื่อ อบจ./เทศบาล/เมืองพัทยา/อบต.) เจ้าของคำสั่ง

๒.๙.๒ ที่... (เรียงตามลำดับเลขที่ในสมุดคุมคำสั่งของหน่วยงาน)

๒.๙.๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

๒.๙.๔ แบบ สว. ๑ หนึ่งฉบับ อาจสอบผู้ถูกกล่าวหาหลายคน หรือผู้ถูกกล่าวหาคนเดียว แต่ทำผิดวินัยหลายเรื่องก็ได้ หลักเกณฑ์ไม่กำหนดห้าม เพียงแต่ต้องให้เหมาะสม และไม่ควรเป็นภาระแก่ผู้สอบสวนมากเกินไป

๒.๙.๕ ย่อหน้าที่ ๑ ด้วย.....(ระบุชื่อ/นามสกุล ผู้ถูกกล่าวหา) ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....

(๑) ถ้ามีผู้ถูกกล่าวหาหลายคน ให้ใส่ชื่อตามลำดับ ๑, ๒, ๓....(แต่ละคนทำผิดเรื่องใดเป็นวินัยอย่างร้ายแรง หรืออย่างไม่ร้ายแรง) ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่อง....(พฤติกรรมที่เขากระทำผิด ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร ไม่ใช่ฐานความผิด)

^{๑๔} เพิ่งอ้าง, ข้อ ๒๖ วรรคหก

^{๑๕-๑๗} หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๗.

^{๑๘} หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๒๖ วรรคห้า.

(๒) ถ้าผู้ถูกกล่าวหา ๑ คน แต่ทำผิดหลายเรื่อง ให้ระบุทุกเรื่อง เช่น ๑. เรื่อง.....เป็นวินัยอย่างร้ายแรง ๒. เรื่อง.....เป็นวินัยอย่างร้ายแรง ๓. เรื่อง.....เป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

เรื่องที่กล่าวหา ต้องกระชับ กระทัดรัด ชัดเจน และครอบคลุม เพื่อให้กรรมการสอบสวนมีอำนาจสอบได้ทั่วถึงในเรื่องที่กล่าวหา เช่น กรณีขาดราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน (สำหรับข้าราชการ) หรือเกินกว่า ๗ วัน (สำหรับพนักงานจ้าง/ลูกจ้าง) ไม่ควรระบุว่ ตั้งแต่วันที่...ถึงวันที่... เนื่องจากหลังวันที่ที่ระบุ ผู้นั้นก็ยังไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ อาจเป็นปัญหาว่าเป็น “เรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่ง” ^{๑๙} แต่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง จึงควรระบุเพียงว่า... “ตั้งแต่วันที่...เป็นต้นมา” หรือ “ตั้งแต่วันที่...ถึงปัจจุบัน”

๒.๙.๖ ย่อหน้าที่ ๒ อ้างอาศัยอำนาจให้อ้าง ดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) อ้าง...อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๒๖ วรรคหก ของประกาศ ก.จ.จ.. เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

(๒) เทศบาล อ้าง...อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๓ วรรคหก ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๒๖ วรรคหก ของประกาศ ก.ท.จ.....เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

(๓) เมืองพัทยา อ้าง...อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๘ วรรคเจ็ด ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๒๖ วรรคหก ของประกาศ ก.เมืองพัทยา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

(๔) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อ้าง...อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๓ วรรคหก ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และความในข้อ ๒๖ วรรคหก ของประกาศ ก.อบต.จังหวัด.....เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

๒.๙.๗ ย่อหน้าที่ ๓ รายชื่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ประธานกรรมการ (ระบุชื่อ/นามสกุล) ตำแหน่ง.....ระดับ.... (ตาม ว.๒๐)

(๒) กรรมการ (ระบุชื่อ/นามสกุล) ตำแหน่ง.....ระดับ.....(อาจมีมากกว่า ๑ คน)

(๓) กรรมการและเลขานุการ (ระบุชื่อ/นามสกุล) ตำแหน่ง.....ระดับ.....

(๔) กรณีจำเป็น อาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกรรมการ

สอบสวน

๒.๙.๘ ย่อหน้าที่ ๔ “ทั้งนี้....” ใช้ถ้อยคำตามแบบ

๒.๙.๙ ย่อหน้าที่ ๕ “อนึ่ง...” ควรระบุ “กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่น” หากไม่มีคำว่า “อย่างร้ายแรง” จะครอบคลุมมากกว่า

^{๑๙} เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๗๐.

๒.๙.๑๐ สัปดาห์.....(ณ วันส่ง) กรณีมีการยืมตัวกรรมการจากต่างสังกัด ต้องส่งหลังจากได้รับหนังสือยินยอมแล้ว เพื่อปิดข้อโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้น

๒.๙.๑๑ ลงชื่อนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจแทน

๒.๑๐ กรณีนายกฯ เป็นคู่กรณี หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วม^{๒๐}

๒.๑๐.๑ กรณีนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นคู่กรณี^{๒๑} กับผู้ถูกกล่าวหา ดังนี้

- (๑) มีเหตุทะเลาะวิวาท
- (๒) ร้องเรียนซึ่งกันและกัน
- (๓) ฟ้องร้องซึ่งกันและกัน
- (๔) เป็นอย่างหนึ่งอย่างใดของคู่กรณี ดังต่อไปนี้
 - ๑) คู่หมั้น
 - ๒) คู่สมรส
 - ๓) บุพการี
 - ๔) ผู้สืบสันดาน
 - ๕) พี่น้อง หรือ ลูกพี่ลูกน้อง นับได้เพียงสามชั้น
 - ๖)ญาติทางการแต่งงาน นับได้เพียงสองชั้น
 - ๗) เป็นหรือเคยเป็น
 - ผู้แทนโดยชอบธรรม
 - ผู้พิทักษ์
 - ผู้แทน
 - ตัวแทน
 - เจ้าหนี้
 - ลูกหนี้
 - นายจ้าง

(๕) เป็นผู้ที่มีอำนาจพิจารณาซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นธรรม

๒.๑๐.๒ นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา

๒.๑๐.๓ หากต่างสังกัดหรือนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่างคน จะไม่อยู่ในความหมายของ (๒.๑๐.๑) และ (๒.๑๐.๒)

๒.๑๐.๔ เมื่อมีกรณีข้างต้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องรายงานเหตุไปยัง ก.จังหวัด หรือเมื่อความปรากฏแก่ ก.จังหวัดโดยช่องทางใดก็ตาม (เช่น ก.จังหวัดหยิบยกขึ้นเอง ผู้กำกับดูแลหรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้เกี่ยวข้องให้ข้อมูล หรือมีการร้องเรียน เป็นต้น) เพื่อให้ ก.จังหวัดตรวจสอบว่าเข้าเงื่อนไขหรือไม่

๒.๑๐.๕ การวินิจฉัยว่าเป็นคู่กรณี หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกันหรือไม่ เป็นอำนาจของ ก.จังหวัดโดยแท้ เมื่อมีมติเป็นประการใด ต้องดำเนินการตามมตินั้น กล่าวคือ

^{๒๐} เพิ่งอ้าง, ข้อ ๔๙ วรรคสี่.

^{๒๑} เพิ่งอ้าง, ข้อ ๔ วรรคสาม.

(๑) หากวินิจฉัยว่า “ไม่เป็นคู่กรณี” หรือ “ไม่มีส่วนร่วม/ไม่ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำความผิด” นายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องดำเนินการออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยเองตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

(๒) ถ้าวินิจฉัยว่า “เป็นคู่กรณี” หรือ “มีส่วนร่วม/ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำความผิด” ด้วย ก.จังหวัด ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑) แจ้งขอความยินยอมจากต้นสังกัดของผู้จะเลือก (อาจมอบหมายเลขานุการ ก.จังหวัดเป็นผู้ขอความยินยอมล่วงหน้าแล้วจัดทำทะเบียนไว้ก่อนก็ได้)

๒) พิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวน

๓) ส่งรายชื่อคณะกรรมการสอบสวนให้นายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) นายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องนำรายชื่อที่ได้รับมาออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยตามมติ

๕) คณะกรรมการชุดดังกล่าวสอบสวนแล้วเสร็จ ต้องรายงานการสอบสวน (สว.๖) เสนอไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา เป็นการใช้อำนาจแทนนายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่น^{๒๒} (ข้อ ๗๗)

๖) ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติเป็นประการใด นายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น^{๒๓} (ข้อ ๔๙ ว.๕)

๗) หลังจากสั่งหรือปฏิบัติตามมติ ก.จังหวัดแล้ว ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยกรณีนั้นไปยัง ก.จังหวัด^{๒๔} (ข้อ ๘๗ ว.๑, ๖) อีกครั้ง

หมายเหตุ

ข้อ ๗๗ ได้แก่ การพิจารณาสำนวนการสอบสวนและสั่งการของนายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๘๗ ได้แก่ เมื่อดำเนินการทางวินัยแล้ว ต้องรายงาน ก.จังหวัด (ทุกเรื่อง)

^{๒๒} เพิ่งอ้าง, ข้อ ๗๗.

^{๒๓} เพิ่งอ้าง, ข้อ ๔๙ วรรคห้า.

^{๒๔} เพิ่งอ้าง, ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง หรือวรรคหก.

บทที่ ๓

การแจ้งคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัย

หลักเกณฑ์

“เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้นายกองฯ ปรกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่ง ถ้าได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ กรณีไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยตรงได้ หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวน และส่งหลักฐานการรับทราบ หรือถือว่ารับทราบตาม (๑) พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาให้ประธานกรรมการและให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน” *

อธิบาย

หลังจากนายกองฯ ปรกครองส่วนท้องถิ่น ได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งวินัยอย่างร้ายแรงและวินัยอย่างร้ายแรง โดยระบุวันที่แต่งตั้ง และเลขที่คำสั่งตามลำดับในสมุดคุมคำสั่งแล้ว ให้ดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้ (เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งจะเป็นผู้ทำหน้าที่นี้แทน)

๓.๑ แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว กรณีมีผู้ถูกกล่าวหาหลายคนให้แจ้งตามลำดับจนครบถ้วน ซึ่งมีวิธีแจ้ง ๓ ประการ ดังนี้

๓.๑.๑ แจ้งโดยตรง ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบ (เพื่อนับวันคัดค้านกรรมการสอบสวน) ไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้ ๑ ฉบับ

๓.๑.๒ กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบ ให้ผู้แจ้งทำบันทึกลงวันที่แจ้ง สถานที่ที่แจ้ง และพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐาน ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแล้วในวันนั้น

๓.๑.๓ กรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยตรงได้ หรือ

(๒) มีเหตุจำเป็นอื่น

* หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๕๑.

(๓) ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาที่ปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ

(๔) เมื่อล่วงพ้น ๑๕ วันนับแต่วันส่ง (นับ ๑ วันรุ่งขึ้น) ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

หมายเหตุ

การแจ้งคำสั่งทั้ง ๓ วิธี ต้องดำเนินการใน (๑) (๒) และ (๓) ตามลำดับ หากไม่สามารถดำเนินการในลำดับก่อนได้ จึงดำเนินการในลำดับถัดไป

๓.๒ ส่งสำเนาคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทุกคน (ลงนามรับทราบ)

๓.๓ ส่งหลักฐานการรับทราบคำสั่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือบันทึกการแจ้ง หรือสำเนานำส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับที่ล่วงพ้น ๑๕ วัน พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา (ทั้งหมด) ให้ประธานกรรมการ

๓.๔ ประธานกรรมการต้องลงลายมือชื่อ และวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน (เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการสอบสวน)

บทที่ ๔

การเปลี่ยนแปลงคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัย

หลักเกณฑ์

“ภายใต้บังคับข้อ ๔๙ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้านายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าเหตุอันสมควร หรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการได้โดยต้องแสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว”^๑

“การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นทำการสอบสวนในเรื่องใดไปแล้ว จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องนั้นอีกมิได้ เว้นแต่กรณีตามข้อ ๗๘ วรรคสอง”^๒

อธิบาย

การตั้งกรรมการสอบวินัยที่นายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ออกคำสั่งและกรรมการสอบสวนได้ลงนามรับทราบคำสั่งแล้ว แต่มีเหตุการณ์ที่ไม่อาจดำเนินการสอบสวนต่อไปจนแล้วเสร็จได้ ถือเป็นกรณีมีเหตุอันสมควร หรือมีความจำเป็น ซึ่งสามารถแยกเหตุอันสมควร และเหตุจำเป็น ได้ดังนี้

๔.๑ เหตุในการเปลี่ยนแปลงคำสั่งตั้งกรรมการ

๔.๑.๑ กรรมการคนใดคนหนึ่งสิ้นสภาพความเป็นข้าราชการ (ตาย/เกษียณ/ลาออกจากราชการ/ถูกให้ออกจากราชการ/ถูกลงโทษทางวินัยในระดับปลดและไล่ออกจากราชการ ฯลฯ)

๔.๑.๒ กรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือทั้งคณะถูกคัดค้านกรรมการสอบสวน^๓

๔.๑.๓ กรรมการคนใดคนหนึ่งมีหนังสือรายงานถึงความจำเป็นอย่างยิ่งที่ไม่อาจปฏิบัติตามการสอบสวนได้ตามปกติ (ไม่มีบทกำหนดให้ลาออก)

๔.๑.๔ กรรมการที่ตั้งไว้มีจำนวนมากเกินไป ประสบปัญหาในการนัดประชุม

๔.๑.๕ กรรมการที่ตั้งไว้มีจำนวนน้อยเกินไป ไม่เหมาะสมกับเรื่องที่ยุ่งยาก สลับซับซ้อน

๔.๑.๖ เรื่องกล่าวหาบางเรื่อง มีความจำเป็นต้องมีผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านมาร่วมเป็นกรรมการ

๔.๑.๗ เหตุอันสมควรหรือความจำเป็นอื่นใดที่อยู่ในดุลพินิจของนายกองคํกรปกครองส่วนท้องถิ่น

^๑ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง.

^๒ เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๗๖ วรรคสี่.

^๓ เพ็งอ้าง, ข้อ ๕๔-๕๕.

๔.๒ วิธีการออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งตั้งกรรมการ

เมื่อมีเหตุหนึ่งเหตุใดดังกล่าวข้างต้น นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่อาจยกเลิกคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยเดิมได้^๔ แต่สามารถออกคำสั่งเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติม หรือลด จำนวนกรรมการสอบสวนได้^๕ โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

- ๔.๒.๑ ออกคำสั่งใหม่ (เลขที่ใหม่/วันที่ใหม่) อีก ๑ คำสั่ง
- ๔.๒.๒ ทำความถึงคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยเดิมโดยสรุป
- ๔.๒.๓ เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติม หรือลด จำนวนกรรมการสอบสวน
- ๔.๒.๔ แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องที่เคยแจ้ง แบบ สว.๑ ฉบับแรกไปแล้ว ให้ทราบอีกครั้ง
- ๔.๒.๕ เรื่องที่สอบสวนดังกล่าว จึงมีคำสั่งประกอบกัน ๒ คำสั่ง (ตลอดไป)

^๔ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๔, ข้อ ๓๑ วรรคเจ็ด.

^๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘, ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง.

บรรณานุกรม

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖.

ประกาศ ก.จ.จ., ก.ท.จ., ก.เมืองพัทยา, ก.อบต.จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การ
ลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๔.

ประกาศ ก.จ.จ., ก.ท.จ., ก.เมืองพัทยา, ก.อบต.จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การ
ลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘.

ประกาศ ก.จ.จ., ก.ท.จ., ก.เมืองพัทยา, ก.อบต.จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ
พ.ศ.๒๕๕๘.

ร้อยเอก หลวงสัทยุทธชำนาญ (เปลี่ยน ลีละศรี). วิชาข้อเท็จจริง. [ม.ป.ท., ครั้งที่ ๔, มิถุนายน ๒๕๖๒].

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. หนังสือราชการ สถด.. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : Department of
Local Administration [๖ สิงหาคม ๒๕๖๑].

สำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๒๐๕ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๘
